

Υπόθεση C-170/21

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

15 Μαρτίου 2021

Αιτούν δικαστήριο:

Sofiyski rayonen sad (Βουλγαρία)

Ημερομηνία της διατάξεως του αιτούντος δικαστηρίου:

15 Μαρτίου 2021

Αιτούσα:

Profi Credit Bulgaria EOOD

Καθού η αίτηση στην κύρια δίκη:

T.I.T.

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Αίτηση για έκδοση διαταγής πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 410 του Grazhdanski protsesualen kodeks (βουλγαρικού κώδικα πολιτικής οικονομίας, στο εξής: GPK) λόγω χρηματικής απαίτησης της αιτούσας έναντι του οφειλέτη αποτελούμενης από κεφάλαιο, οφειλόμενους δικαιοπρακτικούς τόκους, χρεώσεις για επιπρόσθετες υπηρεσίες καθώς και τόκους υπερημερίας, η οποία απορρέει από σύμβαση καταναλωτικής πίστης που συνήφθη μεταξύ των διαδίκων.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως

Ερμηνεία του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές.

Άρθρο 267 ΣΛΕΕ

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Έχει το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ την έννοια ότι, στο πλαίσιο ένδικης διαδικασίας κατά την οποία ο οφειλέτης δεν συμμετέχει μέχρι την έκδοση της διαταγής πληρωμής, το δικαστήριο οφείλει να εξετάσει αυτεπαγγέλτως τον καταχρηστικό χαρακτήρα συμβατικής ρήτρας και να μη την εφαρμόσει εάν εγείρονται υπόνοιες για ύπαρξη καταχρηστικότητας;
2. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα: Οφείλει το εθνικό δικαστήριο να απορρίψει στο σύνολό της αίτηση για έκδοση διαταγής πληρωμής που υπεβλήθη ενώπιόν του, όταν ένα μέρος της προβαλλόμενης αξίωσης στηρίζεται σε καταχρηστική συμβατική ρήτρα η οποία συντελεί στον καθορισμό του συνολικού ύψους αυτής;
3. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα και αρνητικής στο δεύτερο: Οφείλει το εθνικό δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση για έκδοση διαταγής πληρωμής ως προς εκείνο το μέρος της αξίωσης το οποίο στηρίζεται στην καταχρηστική ρήτρα;
4. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο τρίτο ερώτημα: Οφείλει το δικαστήριο –και, εάν ναι, υπό ποιες προϋποθέσεις– να λάβει αυτεπαγγέλτως υπόψη τις επιπτώσεις του καταχρηστικού χαρακτήρα ρήτρας όταν έχει υπόψη του καταβολές που έλαβαν χώρα βάσει αυτής, καταλογίζοντας, μεταξύ άλλων, τις ανωτέρω καταβολές σε άλλες εκκρεμείς οφειλές που απορρέουν από τη σύμβαση;
5. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο τέταρτο ερώτημα: Οφείλει το εθνικό δικαστήριο να συμμορφωθεί προς τις υποδείξεις ιεραρχικά ανώτερου δικαστηρίου, οι οποίες σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο δεσμεύουν το δικαστήριο του κατώτερου βαθμού δικαιοδοσίας, όταν οι εν λόγω υποδείξεις δεν λαμβάνουν υπόψη τις επιπτώσεις του καταχρηστικού χαρακτήρα μιας ρήτρας;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης και νομολογία

Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές, άρθρο 6, παράγραφος 1.

Υπόθεση C-243/08 του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης [βλέπε διατακτικό]

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου και νομολογία

1. *Grazhdanski protsesualen kodeks* (κώδικας πολιτικής δικονομίας, στο εξής: **GPK**)

Άρθρο 278. [Το παρόν άρθρο αφορά προσφυγές κατά των διατάξεων των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων που απορρίπτουν αιτήσεις για έκδοση διαταγής πληρωμής. Οι προσφυγές αυτές εκδικάζονται από τα δευτεροβάθμια δικαστήρια

κεκλεισμένων των θυρών. Η διάταξη που εκδίδεται επί της προσφυγής από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο είναι δεσμευτική για το πρωτοβάθμιο.]

Άρθρο 410. (1) Ο αιτών δύναται να ζητήσει την έκδοση διαταγής πληρωμής:

1. Για απαιτήσεις καταβολής χρημάτων ή αντικαταστατών πραγμάτων, εφόσον η απαίτηση υπάγεται στην αρμοδιότητα του *Rayonen sad* [πρωτοβάθμιου περιφερειακού δικαστηρίου]. [2. Για την παράδοση κινητού πράγματος]

(2) Το δικόγραφο της αιτήσεως πρέπει να περιέχει αίτημα εκδόσεως εκτελεστού τίτλου και να πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 127, παράγραφοι 1 και 3, και του άρθρου 128, σημεία 1 και 2. [...]

(3) (Νέα παράγραφος, δημοσιευθείσα στο *DV* [επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας] 100 του 2019) Όταν η απαίτηση προκύπτει από σύμβαση συναφθείσα με καταναλωτή, στην αγωγή προσαρτάται η σύμβαση, εφόσον είναι έγγραφη, συνοδευόμενη από όλες τις τροποποιητικές συμβάσεις και τα παραρτήματα, καθώς και από τους εφαρμοστέους γενικούς όρους, εφόσον υπάρχουν.

Άρθρο 411. Η αίτηση κατατίθεται ενώπιον του *Rayonen sad* (πρωτοβάθμιου περιφερειακού δικαστηρίου) στην περιφέρεια του οποίου έχει τη μόνιμη κατοικία ή την έδρα του ο οφειλέτης [προθεσμία για τον έλεγχο της κατά τόπον αρμοδιότητας]. Αίτηση που στρέφεται κατά καταναλωτή κατατίθεται ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου ο τελευταίος έχει τη συνήθη διαμονή του ή, ελλείψει αυτής, [ενώπιον του δικαστηρίου] στην περιφέρεια του οποίου έχει τη μόνιμη κατοικία του. [Ενέργειες σε περίπτωση κατάθεσης αιτήσεως ενώπιον αναρμόδιου δικαστηρίου].

(2) Το δικαστήριο εξετάζει την αίτηση κατά τη διάρκεια συνεδρίασης η οποία αφορά τις δικονομικές πτυχές και εκδίδει διαταγή πληρωμής εντός της προβλεπόμενης στην παράγραφο 1 προθεσμίας, εκτός εάν:

1. η αίτηση δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 410 και ο αιτών δεν θεραπεύσει τα ελαττώματα εντός προθεσμίας τριών ημερών από την κοινοποίηση·

2. η αίτηση αντιβαίνει στον νόμο ή στα χρηστά ήθη·

3. (νέο σημείο, δημοσιευθέν στο *DV* 100 του 2019) η αγωγή βασίζεται σε καταχρηστική ρήτρα η οποία περιέχεται σε σύμβαση συναφθείσα με καταναλωτή ή μπορεί εύλογα να υποθεθεί η ύπαρξη τέτοιας ρήτρας·

4. και 5. [Οι διατάξεις αυτές αφορούν την περίπτωση που ο οφειλέτης δεν έχει μόνιμη κατοικία στη Βουλγαρία ή δεν ασκεί δραστηριότητα στη Βουλγαρία.]

(3) Εάν η αίτηση γίνει δεκτή, το δικαστήριο εκδίδει διαταγή πληρωμής, αντίγραφο της οποίας επιδίδεται στον οφειλέτη.

Άρθρο 413. (1) Η διαταγή πληρωμής δεν μπορεί να προσβληθεί, με εξαίρεση το κεφάλαιο αυτής που αφορά τα δικαστικά έξοδα.

(2) Ο αιτών δύναται να προσβάλει με προσφυγή τη διάταξη με την οποία απορρίπτεται εν μέρει ή εν όλω η αίτηση διαταγής πληρωμής· δεν είναι απαραίτητη η επισύναψη αντιγράφου για επίδοση.

Άρθρο 414. (1) Ο οφειλέτης δύναται να ασκήσει εγγράφως ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής ή κατά μέρους αυτής. [Αιτιολόγηση της ανακοπής]

(2) Η ανακοπή ασκείται εντός προθεσμίας δύο εβδομάδων από την παραλαβή της διαταγής· η προθεσμία αυτή δεν παρεκτείνεται.

Άρθρο 415. (1) Το δικαστήριο ενημερώνει τον αιτούντα ότι δύναται να ασκήσει αγωγή για την ικανοποίηση της απαιτήσεώς του στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. εάν ασκήθηκε εμπροθέσμως ανακοπή·
  2. [Κοινοποίηση εάν δεν είναι δυνατός ο εντοπισμός του οφειλέτη]·
  3. εάν το δικαστήριο έχει απορρίψει την αίτηση για έκδοση διαταγής πληρωμής.
- (2) Εάν το δικαστήριο στην περίπτωση της παραγράφου 1, σημείο 2, έχει ενημερώσει για τη δυνατότητα ασκήσεως αγωγής, διατάσσει την προσωρινή αναστολή της εκτέλεσης εφόσον έχει εκδοθεί απόγραφο σύμφωνα με το άρθρο 418.
- (3) Η αγωγή που ασκείται βάσει της παραγράφου 1, σημεία 1 και 2, είναι αναγνωριστική, ενώ εκείνη που ασκείται βάσει του σημείου 3 είναι καταμηφιστική.
- (4) Η αγωγή πρέπει να ασκηθεί εντός προθεσμίας ενός μηνός από την κοινοποίηση [διατυπώσεις για τα δικαστικά τέλη]
- (5) Εάν ο αιτών δεν αποδείξει ότι άσκησε την αγωγή του εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, το δικαστήριο ακυρώνει εν μέρει ή εν όλω τη διαταγή πληρωμής και το απόγραφο που εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 418.

Άρθρο 416. Εφόσον δεν ασκηθεί εμπροθέσμως ανακοπή [ή υπάρξει παραίτηση από αυτήν ή δικαστική αναγνώριση της απαίτησης], η διαταγή πληρωμής αποκτά ισχύ δεδικασμένου. [Εκδίδεται απόγραφο]

Άρθρο 422. (1) Η αγωγή με αίτημα την αναγνώριση της απαίτησης θεωρείται ότι έχει ασκηθεί την ημερομηνία κατά την οποία κατατέθηκε η αίτηση για την έκδοση διαταγής πληρωμής, εφόσον έχει τηρηθεί η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 415, παράγραφος 4.

(2) Η άσκηση της αγωγής σύμφωνα με την παράγραφο 1 δεν έχει ως αποτέλεσμα την αναστολή της προσωρινής εκτέλεσης ....

(3) Σε περίπτωση απόρριψης της αγωγής με τελεσίδικη απόφαση, η εκτέλεση αναστέλλεται ....

(4) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η αγωγή απορρίπτεται λόγω μη εκτελεσιμότητας της απαιτήσεως, δεν εκδίδεται διάταξη περί ανακλήσεως του απογράφου.

2. Zakon za zadalzheniata i dogovorite (Νόμος περί ενοχικών σχέσεων και συμβάσεων, στο εξής: ZZD)

Άρθρο 76. (1) Ο οφειλέτης περισσότερων ομοειδών χρεών προς τον ίδιο δανειστή έχει το δικαίωμα, εφόσον τα έσοδα της εκτέλεσης δεν επαρκούν για την απόσβεση όλων των χρεών, να ορίσει ποια από αυτά εξοφλούνται. Εάν δεν ορίσει τίποτε, εξοφλείται το επαχθέστερο για αυτόν χρέος. Εάν υπάρχουν περισσότερα εξίσου επαχθή χρέη, εξοφλείται το αρχαιότερο και εάν όλα δημιουργήθηκαν ταυτόχρονα επέρχεται αναλογική εξόφληση εκάστου εξ αυτών.

(2) Εάν τα έσοδα της εκτέλεσης δεν επαρκούν για την εξόφληση τόκων, εξόδων και κεφαλαίου, εξοφλούνται κατά σειρά πρώτα τα έξοδα, έπειτα οι τόκοι και τελευταίο το κεφάλαιο.

3. Zakon za potrebitelskia kredit (νόμος περί των συμβάσεων καταναλωτικής πίστης, στο εξής: ZPK)

Άρθρο 9. (1) Η σύμβαση καταναλωτικής πίστης είναι σύμβαση δυνάμει της οποίας πιστωτικός φορέας χορηγεί ή υπόσχεται να χορηγήσει σε καταναλωτή πίστωση με τη μορφή δανείου, προθεσμίας πληρωμής ή οποιασδήποτε άλλης παρόμοιας χρηματοδοτικής διευκόλυνσης. [Εξαίρεσεις από την εφαρμογή του νόμου]

(2) Συμβαλλόμενα μέρη στη σύμβαση καταναλωτικής πίστης είναι ο καταναλωτής και ο πιστωτικός φορέας.

(3) Καταναλωτής είναι κάθε φυσικό πρόσωπο που κατά τη σύναψη της σύμβασης καταναλωτικής πίστης ενεργεί εκτός της εμπορικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας.

(4) Πιστωτικός φορέας είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που χορηγεί ή υπόσχεται να χορηγήσει πίστωση στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας.

Άρθρο 10α. (1) Ο πιστωτικός φορέας επιτρέπεται να αξιώνει από τον καταναλωτή χρεώσεις και προμήθειες για επιπρόσθετες υπηρεσίες, μόνον εφόσον οι τελευταίες άπτονται της σύμβασης καταναλωτικής πίστης.

(2) Ο πιστωτικός φορέας δεν επιτρέπεται να αξιώνει χρεώσεις ή προμήθειες για πράξεις που συνδέονται με την εκταμίευση και τη διαχείριση της πιστώσεως.

(3) Ο πιστωτικός φορέας επιτρέπεται να καταλογίσει χρεώσεις ή/και προμήθειες για την ίδια πράξη μόνο μία φορά.

(4) Στη σύμβαση καταναλωτικής πίστης πρέπει να προσδιορίζονται σαφώς και επακριβώς η φύση και το κόστος κάθε πράξης που επιβαρύνεται με πρόσθετες χρεώσεις ή/και προμήθειες.

Άρθρο 19. (1) Το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο της πίστωσης αντιστοιχεί στο τρέχον και μελλοντικό συνολικό κόστος αυτής για τον καταναλωτή (τόκους, λοιπές άμεσες ή έμμεσες δαπάνες, προμήθειες, πάσης φύσεως αμοιβές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που οφείλονται στους μεσίτες για τη σύναψη της σύμβασης), εκφραζόμενο ως ετήσιο ποσοστό του συνολικού ποσού της πίστωσης που χορηγήθηκε.

(2) [Υπολογισμός του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου]

(3) [Στον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου δεν περιλαμβάνονται τα ακόλουθα έξοδα: 1. έξοδα που επιβαρύνουν τον καταναλωτή σε περίπτωση που δεν τηρήσει τις υποχρεώσεις που τον βαρύνουν βάσει της σύμβασης καταναλωτικής πίστης· 2. έξοδα που βαρύνουν τον καταναλωτή και δεν αφορούν το τίμημα για την αγορά του προϊόντος ή τη λήψη της υπηρεσίας· 3. έξοδα διατήρησης λογαριασμού ο οποίος συνδέεται με τη σύμβαση καταναλωτικής πίστης, έξοδα για τη χρήση μέσου πληρωμής το οποίο εξυπηρετεί καταβολές σχετικές με την πληρωμή ή την εξόφληση του δανείου και παρόμοιες πράξεις.]

(4) Το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει, σε λέβα ή σε αλλοδαπό νόμισμα, το πενταπλάσιο του επιτοκίου υπερημερίας που καθορίστηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας.

(5) Συμβατικές ρήτρες που προβλέπουν συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο ανώτερο από αυτό που ορίζεται στην παράγραφο 4 του παρόντος θεωρούνται άκυρες.

(6) Στις περιπτώσεις καταβολών βάσει συμβάσεων που περιέχουν ρήτρες οι οποίες κηρύχθηκαν άκυρες δυνάμει της παραγράφου 5, τα ποσά που καταβλήθηκαν καθ' υπέρβαση του ορίου της παραγράφου 4 καταλογίζονται στις επόμενες πληρωμές του δανείου.

Άρθρο 20. (1) Απαγορεύεται περιορισμός των δικαιωμάτων του καταναλωτή που απορρέουν από τον παρόντα νόμο. Κάθε συμφωνία που εκ των προτέρων αποκλείει ή περιορίζει τα δικαιώματα του καταναλωτή είναι ανίσχυρη.

(2) Είναι άκυρη παραίτηση του καταναλωτή από τα δικαιώματα που απορρέουν από τον παρόντα νόμο.

(3) [Απαράδεκτος ο αποκλεισμός της ένδικης προστασίας που προβλέπεται για τους καταναλωτές από τον παρόντα νόμο ή από τη νομοθεσία άλλου κράτους μέλους της Ένωσης, εάν η σύμβαση έχει στενή σχέση με την επικράτεια της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας ή με αυτήν άλλου κράτους μέλους ή περισσότερων κρατών μελών].

Άρθρο 21. (1) Οποιαδήποτε ρήτρα σε σύμβαση καταναλωτικής πίστης έχει ως σκοπό ή αποτέλεσμα την καταστράτηγηση των απαιτήσεων του παρόντος νόμου είναι άκυρη.

(2) Οποιαδήποτε ρήτρα σε σύμβαση καταναλωτικής πίστης με σταθερό επιτόκιο η οποία προβλέπει για τον πιστωτικό φορέα αποζημίωση υψηλότερη από εκείνη που ορίζεται στο άρθρο 32, παράγραφος 4, του παρόντος, είναι άκυρη.

Άρθρο 22. [Άλλες περιπτώσεις ακυρότητας]

Άρθρο 23. Στην περίπτωση που έχει κηρυχθεί ανίσχυρη σύμβαση καταναλωτικής πίστης, ο καταναλωτής επιστρέφει μόνο το καθαρό ποσό του δανείου που εκταμιεύθηκε και δεν βαρύνεται με τόκους και λοιπά έξοδα της πιστώσεως.

Άρθρο 24. Για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης ισχύουν επίσης οι διατάξεις των άρθρων 143 έως 148 του νόμου περί προστασίας των καταναλωτών.

4. Zakon za zashtita na potrebitelite (νόμος περί προστασίας των καταναλωτών, στο εξής: ZZP):

Άρθρο 143. (Σε ισχύ έως τις 23 Δεκεμβρίου 2019) Σε συμβάσεις που συνάπτονται με καταναλωτές καταχρηστική ρήτρα είναι κάθε συμφωνία η οποία, παρά την απαίτηση καλής πίστης, δημιουργεί εις βάρος του καταναλωτή σημαντική ανισορροπία μεταξύ των εκ της σύμβασεως δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του επαγγελματία και του καταναλωτή, και η οποία:

1. [περιορίζει την ευθύνη του επαγγελματία σε περίπτωση θανάτου ή σωματικής βλάβης καταναλωτή, που προκύπτει από πράξη ή παράλειψη αυτού του επαγγελματία]

2. αποκλείει ή περιορίζει εκ του νόμου δικαιώματα του καταναλωτή έναντι του επαγγελματία ή άλλου συμβαλλομένου μέρους σε περίπτωση πλήρους ή μερικής μη εκτέλεσης ή πλημμελούς εκτέλεσης συμβατικών υποχρεώσεων του τελευταίου, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας συμψηφισμού αμοιβαίων απαιτήσεων·

3. η εκτέλεση των υποχρεώσεων του επαγγελματία υπόκειται σε όρο, η εκπλήρωση του οποίου εξαρτάται από τη βούλησή του και μόνο·

4. [παρέχει δικαίωμα επίσχεσης μόνο στον επαγγελματία, όχι όμως και στον καταναλωτή, σε περίπτωση μη σύναψης ή μη εκπλήρωσης της σύμβασης].

5. επιβάλλει στον καταναλωτή που δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του δυσανάλογα υψηλή αποζημίωση ή ποινική ρήτρα·
6. επιτρέπει στον επαγγελματία να απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις του κατά την κρίση του εάν η ίδια ευχέρεια δεν αναγνωρίζεται στον καταναλωτή, ενώ του επιτρέπει επίσης να παρακρατεί τα ποσά που έχουν καταβληθεί για παροχές που δεν έχουν ακόμα παρασχεθεί από αυτόν όταν καταγγέλλει τη σύμβαση ο ίδιος·
7. επιτρέπει στον επαγγελματία να καταγγέλλει χωρίς εύλογη προειδοποίηση σύμβαση αορίστου διαρκείας, εκτός αν συντρέχει σοβαρός λόγος·
8. ορίζει υπέρμετρα σύντομη προθεσμία εντός της οποίας η μη δήλωση εναντίωσης του καταναλωτή εκλαμβάνεται ως σιωπηρή συναίνεση αυτού για την παράταση της ισχύος της σύμβασης·
  - δα. προβλέπει ότι παρατείνεται αυτομάτως η ισχύς σύμβασης ορισμένης διάρκειας, εν απουσία αντίθετης δήλωσης του καταναλωτή ότι επιθυμεί τη λήξη της, ενώ ως προθεσμία για τη δήλωση αυτή του καταναλωτή έχει οριστεί μια ημερομηνία απέχουσα υπερβολικά από τη λήξη της σύμβασης·
9. απαιτεί την εκ μέρους του καταναλωτή αποδοχή ρητρών τις οποίες δεν είχε καμία δυνατότητα να γνωρίζει πριν συνάψει τη σύμβαση·
10. [επιτρέπει στον επαγγελματία να τροποποιεί μονομερώς τους όρους της σύμβασης χωρίς λόγο ο οποίος να προβλέπεται στη σύμβαση]·
11. [επιτρέπει στον επαγγελματία να τροποποιεί μονομερώς και χωρίς λόγο τα χαρακτηριστικά του προϊόντος]·
12. [προβλέπει ότι η τιμή καθορίζεται κατά τη στιγμή της παράδοσης του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας, ή παρέχει στον επαγγελματία το δικαίωμα να αυξάνει τις τιμές του, χωρίς ο καταναλωτής να έχει στην περίπτωση αυτή δικαίωμα υπαναχώρησης από τη σύμβαση]·
13. [παρέχει στον επαγγελματία το αποκλειστικό δικαίωμα να ερμηνεύει οποιαδήποτε ρήτρα της σύμβασης]·
14. προβλέπει ότι ο καταναλωτής οφείλει να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του, μολονότι ο επαγγελματίας δεν συμμορφώνεται με τις δικές του·
15. προβλέπει ότι ο επαγγελματίας έχει τη δυνατότητα να εκχωρήσει τα δικαιώματα και της υποχρεώσεις του από τη σύμβαση χωρίς τη συναίνεση του καταναλωτή, όταν αυτή η εκχώρηση ενδέχεται να δημιουργεί ελάττωση των εγγυήσεων για τον καταναλωτή·
16. [καταργεί ή παρεμποδίζει την προσφυγή ενώπιον δικαστηρίου ή την άσκηση ενδίκων μέσων από τον καταναλωτή, περιορίζει μη προσηκόντως τα αποδεικτικά μέσα του καταναλωτή ή επιβάλλει σε αυτόν το βάρος της απόδειξης]·

17. [περιορίζει την ευθύνη του επαγγελματία για υποχρεώσεις των εκπροσώπων του].

18. δεν παρέχει τη δυνατότητα στον καταναλωτή να αξιολογήσει τις οικονομικές συνέπειες που έχει η σύναψη της σύμβασης.

19. θέτει παρόμοιους όρους.

Άρθρο 143. (Όπως τροποποιήθηκε μετά τη δημοσίευση του DV 100 του 2019) (1)
Σε συμβάσεις που συνάπτονται με καταναλωτές αποτελεί καταχρηστική ρήτρα η αντίθετη προς το συμφέρον του καταναλωτή συμφωνία η οποία, παρά την απαίτηση καλής πίστης, δημιουργεί σημαντική ανισορροπία μεταξύ των εκ της σύμβασης δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του επαγγελματία και του καταναλωτή.

(2) Καταχρηστική είναι η ρήτρα η οποία:

1. [... κείμενο πανομοιότυπο με εκείνο του άρθρου 143, σημείο 1, πριν από την τροποποίηση, βλέπε ανωτέρω].

2. [... κείμενο πανομοιότυπο με εκείνο του άρθρου 143, σημείο 2, πριν από την τροποποίηση, βλέπε ανωτέρω].

3. [... κείμενο πανομοιότυπο με εκείνο του άρθρου 143, σημείο 3, πριν από την τροποποίηση, βλέπε ανωτέρω].

4. [... κείμενο πανομοιότυπο με εκείνο του άρθρου 143, σημείο 4, πριν από την τροποποίηση, βλέπε ανωτέρω].

5. [... κείμενο πανομοιότυπο με εκείνο του άρθρου 143, σημείο 5, πριν από την τροποποίηση, βλέπε ανωτέρω].

6. [... κείμενο πανομοιότυπο με εκείνο του άρθρου 143, σημείο 6, πριν από την τροποποίηση, βλέπε ανωτέρω].

7. [... κείμενο πανομοιότυπο με εκείνο του άρθρου 143, σημείο 7, πριν από την τροποποίηση, βλέπε ανωτέρω].

8. [... κείμενο πανομοιότυπο με εκείνο του άρθρου 143, σημείο 8, πριν από την τροποποίηση, βλέπε ανωτέρω].

9. [προβλέπει ότι παρατείνεται αυτομάτως η ισχύς σύμβασης ορισμένης διάρκειας, εάν δεν δηλώσει ο καταναλωτής ότι επιθυμεί τη λήξη της].

10. [πρώην σημείο 9, βλέπε ανωτέρω].

11. [πρώην σημείο 10, βλέπε ανωτέρω].

12. [πρώην σημείο 11, βλέπε ανωτέρω].

13. [πρώην σημείο 12, βλέπε ανωτέρω].
14. [πρώην σημείο 13, βλέπε ανωτέρω].
15. [πρώην σημείο 14, βλέπε ανωτέρω].
16. [πρώην σημείο 15, βλέπε ανωτέρω].
17. [πρώην σημείο 16, βλέπε ανωτέρω].
18. [πρώην σημείο 17, βλέπε ανωτέρω].
19. [πρώην σημείο 18, βλέπε ανωτέρω].
20. [πρώην σημείο 19, βλέπε ανωτέρω].

Άρθρο 144. (1) [Η διάταξη του άρθρου 143, παράγραφος 2, σημείο 7 δεν εφαρμόζεται όταν προμηθευτής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών επιφυλάσσεται του δικαιώματος να λύσει σύμβαση αορίστου χρόνου μονομερώς και χωρίς προειδοποίηση, εφόσον συντρέχει βασικός λόγος.]

(2) [Η διάταξη του άρθρου 143, παράγραφος 2, σημείο 11 δεν ισχύει για ρήτρες με τις οποίες: 1. ο προμηθευτής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών επιφυλάσσεται του δικαιώματος να τροποποιεί το επιτόκιο που οφείλεται από τον καταναλωτή ή που οφείλεται προς αυτόν, ή το ποσό όλων των άλλων επιβαρύνσεων των σχετικών με τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες χωρίς καμία προειδοποίηση σε περίπτωση βάσιμου λόγου· 2. ο προμηθευτής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών επιφυλάσσεται του δικαιώματος να τροποποιεί μονομερώς τους όρους σύμβασης αορίστου χρόνου]

(3) [Οι διατάξεις του άρθρου 143, παράγραφος 2, σημεία 7, 11 και 13 δεν εφαρμόζονται όταν πρόκειται για: 1. Συναλλαγές που αφορούν κινητές αξίες και προϊόντα ή υπηρεσίες η τιμή των οποίων υπόκειται στις διακυμάνσεις δεικτών χρηματιστηρίου ή επιτοκίου της χρηματαγοράς· 2. Συμβάσεις αγοράς ή πώλησης συναλλάγματος]

(4) [Η διάταξη του άρθρου 143, παράγραφος 2, σημείο 13 δεν ισχύει για ρήτρες τιμαριθμικής αναπροσαρμογής της τιμής]

Άρθρο 145. (1) *Ο καταχρηστικός χαρακτήρας μιας ρήτρας σε σύμβαση συναφθείσα με καταναλωτή κρίνεται, αφού ληφθούν υπόψη η φύση των αγαθών ή των υπηρεσιών που αφορά η σύμβαση και όλες οι κατά τον χρόνο της σύναψης της σύμβασης περιστάσεις που περιέβαλαν την εν λόγω σύναψη, καθώς και όλες οι υπόλοιπες ρήτρες της σύμβασης ή άλλης σύμβασης από την οποία αυτή εξαρτάται.*

(2) *Η εκτίμηση του καταχρηστικού χαρακτήρα των ρητρών δεν αφορά ούτε τον καθορισμό του κυρίου αντικειμένου της σύμβασης ούτε το ανάλογο ή μη μεταξύ της τιμής και της αμοιβής, αφενός, και των υπηρεσιών ή αγαθών που θα παρασχεθούν*

ως αντάλλαγμα, αφετέρου, εφόσον οι ρήτρες αυτές είναι διατυπωμένες κατά τρόπο σαφή και κατανοητό.

Άρθρο 146. (1) Καταχρηστικές συμβατικές ρήτρες είναι άκυρες, εκτός εάν αποτέλεσαν αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης.

(2) έως (4) [Οι διατάξεις καθορίζουν πότε οι ρήτρες δεν αποτέλεσαν αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης και πώς αυτό αποδεικνύεται.]

(5) Η ύπαρξη καταχρηστικών ρητρών σε σύμβαση που συνάπτεται με καταναλωτή δεν συνεπάγεται την ακυρότητα αυτής, εάν η σύμβαση μπορεί να υφίσταται και χωρίς τις ρήτρες αυτές.

Άρθρο 147. (1) Οι ρήτρες των συμβάσεων που προτείνονται στους καταναλωτές πρέπει να είναι διατυπωμένες με σαφήνεια και ακρίβεια.

(2) Σε περίπτωση αμφιβολίας για την έννοια μιας ορισμένης ρήτρας, επικρατεί η ευνοϊκότερη για τον καταναλωτή ερμηνεία.

[παραλειπόμενα]

Άρθρο 147a. (1) Γενικοί όροι συναλλαγών που περιλήφθηκαν κατά την κατάρτιση της σύμβασης με καταναλωτή είναι δεσμευτικοί για τον τελευταίο μόνον εφόσον έχει λάβει γνώση αυτών και έχει συναινέσει.

(2) Η αποδοχή των γενικών όρων συναλλαγών από τον καταναλωτή πρέπει να πιστοποιείται με την υπογραφή του.

(3) έως (5) [Οι διατάξεις αφορούν την απόδειξη ότι ο επαγγελματίας διαβίβασε στον καταναλωτή υπογεγραμμένο αντίγραφο των γενικών όρων συναλλαγών και τη σχετική συγκατάθεση του τελευταίου].

Άρθρο 147b. (1) Ο επαγγελματίας υποχρεούται να ενημερώσει τον καταναλωτή για κάθε τροποποίηση των γενικών όρων συναλλαγών που περιλαμβάνονται στη σύμβαση, εντός επτά ημερών από την τροποποίηση, μέσω του τηλεφωνικού αριθμού, της ηλεκτρονικής διεύθυνσης ή της διεύθυνσης αλληλογραφίας που του γνωστοποίησε ο τελευταίος.

(2) έως (5) [περαιτέρω ενέργειες των συμβαλλομένων σε περίπτωση τροποποίησης των γενικών όρων συναλλαγών]

Άρθρο 148. (1) Η επιτροπή προστασίας των καταναλωτών:

1. έως 4. [Αρμοδιότητες της επιτροπής προστασίας καταναλωτών όταν διαπιστώνεται ύπαρξη καταχρηστικών ρητρών σε προδιατυπωμένες συμβάσεις προσχώρησης]

(2) έως (4) [Αρμοδιότητες της επιτροπής προστασίας καταναλωτών όταν διαπιστώνεται ύπαρξη καταχρηστικών ρητρών σε προδιατυπωμένες συμβάσεις προσχώρησης]

5. Ερμηνευτική απόφαση αριθ. 4, της 18ης Ιουνίου 2014, του Varhoven kasatsionen sad (Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, Βουλγαρία), OSGTK [κοινή επιτροπή τμημάτων αστικών και εμπορικών υποθέσεων], σκέψη 2.β'. Το δικαστήριο αποφάνθηκε: «Σύμφωνα με τη ρητή διάταξη του άρθρου 410, παράγραφος 1, του GPK, το δικόγραφο της αιτήσεως διαταγής πληρωμής πρέπει να πληροί τα κριτήρια του άρθρου 127, παράγραφος 1, του GPK, ήτοι πρέπει να αναφέρονται σε αυτό τα πραγματικά περιστατικά από τα οποία προκύπτει η απαίτηση. Υπό την έννοια αυτή, ο ακριβής προσδιορισμός της απαίτησης ως προς τη νόμιμη βάση και το ύψος της αποτελεί προϋπόθεση του παραδεκτού της αιτήσεως επί της οποίας εκδίδεται η διαταγή πληρωμής. Εάν στην αίτηση δεν προσδιορίζεται επαρκώς το νόμο βάσιμο αυτής, η αίτηση απορρίπτεται· το δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την έκδοση της διαταγής πληρωμής δεν επιτρέπεται να συναγάγει τη βασιμότητα της αιτήσεως από τα έγγραφα που συνυποβλήθηκαν με αυτήν. Προς επίρρωση της θέσης αυτής, υπογραμμίζεται ότι κατά τη διαδικασία της έκδοσης διαταγής πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 410 του GPK, το δικαστήριο δεν ερευνά τα αποδεικτικά στοιχεία (σκοπός της διαδικασίας δεν είναι η διαπίστωση της ίδιας της απαίτησης, αλλά μόνον ο έλεγχος εάν υπάρχει αντιδικία επ' αυτής) και επομένως από τα προσαρτώμενα στην αίτηση δεν μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα όσον αφορά το νόμο ή το ουσία βάσιμο της απαίτησης. Ωστόσο, στην περίπτωση του άρθρου 417 του GPK, όπου το δικαστήριο αποφαινεται με βάση τα έγγραφα που προσκομίζει ο αιτών, επιτρέπεται η διαπίστωση της νομικής και ουσιαστικής βασιμότητας της απαίτησης από το εν λόγω έγγραφο, δεδομένου ότι αυτό πρέπει κατά την έννοια της νομοθετικής ρύθμισης να προσαρτάται υποχρεωτικά στην αίτηση επί της οποίας εκδίδεται η διαταγή πληρωμής, η έκδοση της οποίας προϋποθέτει την ύπαρξη δικαστικά επιδιώξιμης αξίωσης που αποδεικνύεται ακριβώς από το ανωτέρω έγγραφο.»

6. Μη προσβαλλόμενες αποφάσεις του Sofiyski gradski sad (πρωτοδικείου της Σόφιας, στο εξής: SGS) σε αντίστοιχες περιπτώσεις: Διάταξη [της] 30ής Ιουνίου 2020, διάταξη της 27ης Νοεμβρίου 2020 και περαιτέρω διατάξεις. Κατά την ενώπιόν του διαδικασία επί της προσφυγής της «Profi Kredit Bulgaria» EOOD στρεφόμενης κατά της απόρριψης της αίτησης για έκδοση διαταγής πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 410 του GPK, για απαιτήσεις από σύμβαση καταναλωτικής πίστης με ρήτρα περί «χρεώσεων για επιπρόσθετες υπηρεσίες», το δικαστήριο διαπίστωσε την ακυρότητα της ρήτρας σύμφωνα με το άρθρο 10a, παράγραφος 2, και το άρθρο 19, παράγραφος 4, του ZPK. Εν συνεχεία, το SGS αποφάνθηκε ότι η ρύθμιση του άρθρου 76, παράγραφος 2, του ZZD εφαρμόζεται στις συμβάσεις κατά τις οποίες ο οφειλέτης έχει κάνει καταβολές ικανοποιώντας μεταξύ άλλων και απαιτήσεις του αντισυμβαλλομένου του που είναι άκυρες λόγω του καταχρηστικού χαρακτήρα των ρητρών.

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Αντικείμενο της ένδικης διαδικασίας είναι η αίτηση που κατέθεσε στις 21 Οκτωβρίου 2020 η Profi Kredit Bulgaria EOOD, μια εταιρία βουλγαρικού δικαίου (στο εξής: Profi Kredit), για έκδοση διαταγής πληρωμής λόγω χρηματικής απαίτησης σύμφωνα με το άρθρο 410 του GPK, έναντι του οφειλέτη T.I.T., Βούλγαρου υπηκόου, συνολικού ποσού 5 218,69 λέβα (στο εξής: BGN) (περίπου 2 609 ευρώ), αποτελούμενης από κεφάλαιο ποσού 2 035,34 BGN, από δικαιοπρακτικούς τόκους οφειλόμενους για την περίοδο από 11 Ιουλίου έως 11 Αυγούστου 2020 ποσού 1 160,46 BGN, από χρέωση πακέτου επιπρόσθετων υπηρεσιών ποσού 212,17 BGN, καθώς και από τόκους υπερημερίας για την περίοδο από τις 11 Αυγούστου 2020 έως τις 19 Οκτωβρίου ποσού 45,11 BGN.
- 2 Στο δικόγραφο της αίτησής της η Profi Kredit εκθέτει ότι οι απαιτήσεις που προβάλλει πηγάζουν από τη σύμβαση καταναλωτικής πίστης που συνήφθη μεταξύ των συμβαλλομένων στις 29 Δεκεμβρίου 2017, η οποία προσαρτάται στην αίτηση. Επάγεται δε ότι ο οφειλέτης έχει καταβάλει έντεκα τοκοχρεωλυτικές δόσεις και κατέστη υπερήμερος. Κατόπιν τούτου, αναφέρει ότι στις 11 Αυγούστου δηλώθηκε η πρόωρη λήξη της συμβάσεως πιστώσεως και ότι ο καταναλωτής ενημερώθηκε σχετικά.
- 3 Με τη διάταξη της 9ης Νοεμβρίου 2020, το δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη την υποχρέωσή του να εξετάζει αυτεπαγγέλτως τον καταχρηστικό χαρακτήρα ρήτρας εφόσον έχει στη διάθεσή του τα απαραίτητα προς τούτο πραγματικά στοιχεία (C-147/16· C-243/08), υποχρέωση η οποία απορρέει από το άρθρο 411, παράγραφος 2, σημείο 3, του GPK και έχει καθιερωθεί και με τη νομολογία του Δικαστηρίου, αποφάνθηκε ότι, με βάση τα στοιχεία της υπόθεσης που προσκομίστηκαν ενώπιόν του, οι ρήτρες για το πακέτο των επιπρόσθετων υπηρεσιών ενδέχεται να έχουν καταχρηστικό χαρακτήρα. Έκρινε ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση η συμβατική σχέση των συμβαλλομένων συνιστά σύμβαση καταναλωτικής πίστης σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 1, του ZPK, με συνέπεια να εφαρμόζονται οι διατάξεις του ZPK καθώς και εκείνες του ZZP. Επί της ουσίας, το δικαστήριο αποφάνθηκε ότι το προβλεπόμενο στο σημείο V της σύμβασης πακέτο επιπρόσθετων υπηρεσιών, για το οποίο καταρτίστηκε ιδιαίτερη συμφωνία, [παρλειπόμενα] περιλαμβάνει την καταβολή αμοιβής ύψους 2 292,48 BGN, χωρίς να παρατίθενται αναλυτικά οι παρεχόμενες υπηρεσίες που αντιστοιχούν στην τιμή αυτή, όπως προβλέπεται στις αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του ZPK. Εξάλλου, κατά παράβαση του άρθρου 10a, παράγραφος 4, του ZPK, δεν υπάρχει ούτε στη συμφωνία λεπτομερής ανάλυση των τιμών για τις υπηρεσίες αυτές. Επιπλέον, η πληρωμή της αμοιβής έγινε εκ των προτέρων, ήτοι χρεώθηκε αμοιβή απλώς για την «πιθανή παροχή» των υπηρεσιών, ανεξαρτήτως αν θα γινόταν χρήση κάποιας εξ αυτών κατά τη διάρκεια της σύμβασης. Συγκεκριμένα, στο προοίμιο της συμφωνίας προβλέπεται ότι η αξίωση αμοιβής για την παροχή των αναφερόμενων επιπρόσθετων υπηρεσιών γεννάται με την υπογραφή της σύμβασης και καθίσταται απαιτητή στο σύνολό της ακόμη και αν δεν γίνει χρήση καμίας εξ αυτών. Σύμφωνα δε με το προσαρτημένο στη σύμβαση πρόγραμμα πληρωμών, ο

οφειλέτης έπρεπε επί 36 μήνες να πληρώνει για κάτι που δεν χρησιμοποιούσε. Το αιτούν δικαστήριο παραπέμπει στην απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Ιουλίου 2020 στην υπόθεση C-686/19, σχετικά με την έννοια του «συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή» η οποία περιλαμβάνεται στο άρθρο 3, στοιχείο ζ', της οδηγίας 2008/48/ΕΚ. Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η επίμαχη συμφωνία ενδέχεται να έχει καταχρηστικό χαρακτήρα που έρχεται σε αντίθεση με το συμφέρον του καταναλωτή, κατά την έννοια του εφαρμοστέου στη συγκεκριμένη περίπτωση άρθρου 143 του ZZP, και δημιουργεί σημαντική ανισορροπία μεταξύ των εκ της συμβάσεως δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του επαγγελματία και του καταναλωτή, με συνέπεια να είναι εν μέρει απορριπτέα η αίτηση διαταγής πληρωμής ως προς το κονδύλιο αυτής που αφορά την αμοιβή για παροχή πακέτου επιπρόσθετων παροχών ποσού 1 765,61 BGN.

- 4 Στη συνέχεια, βάσει των στοιχείων της αιτούσας ότι ο οφειλέτης έχει κάνει έντεκα καταβολές και λαμβάνοντας υπόψη τα ποσά που αξιώνει η αιτούσα, το δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο οφειλέτης έχει καταβάλει συνολικά το ποσό των 1 988,69 BGN το οποίο πρέπει να καταλογιστεί στους οφειλόμενους τόκους και έπειτα στο κεφάλαιο, σύμφωνα με τη σειρά που καθορίζεται στο άρθρο 76, παράγραφος 2, του ZZD. Με δεδομένο το ύψος των χρηματικών αξιώσεων της αιτούσας, το δικαστήριο έκρινε ότι με αυτές πρέπει να συμψηφιστούν και οι προβαλλόμενες απαιτήσεις της που πηγάζουν από το πακέτο επιπρόσθετων υπηρεσιών, μολοντί στη σύμβαση προβλέπεται ότι θα έπρεπε να υπολογιστούν στις μελλοντικές δόσεις. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το άρθρο 76, παράγραφος 2, του ZZD, για το κεφάλαιο της απαίτησης ο οφειλέτης με τις ανωτέρω πληρωμές του έχει καταβάλει 16 πλήρεις δόσεις και μέρος της 17ης δόσης (απαιτητής στις 11 Ιουνίου 2019), ενώ για τους τόκους έχει καταβάλει 17 πλήρεις δόσεις. Επομένως, έχουν εξοφληθεί τόκοι ποσού 1 206,06 BGN και κεφάλαιο ποσού 782,63 BGN, με αποτέλεσμα να οφείλονται ακόμη κεφάλαιο ποσού 1 617,37 BGN και τόκοι ποσού 609,9 BGN. Όσον αφορά δε την επιδίκαση τόκων υπερημερίας που ζητούσε η αιτούσα για τη χρονική περίοδο από 12 Απριλίου 2018 έως 19 Οκτωβρίου 2020 (συνολικού ποσού 257,28 BGN), το δικαστήριο έκρινε ότι το αίτημα αυτό είναι βάσιμο για τη χρονική περίοδο από 11 Ιουνίου 2019 (με βάση τον καταλογισμό των πληρωμών στις επόμενες δόσεις σύμφωνα με το άρθρο 76, παράγραφος 2, του ZZD) έως 19 Οκτωβρίου 2020· το δικαστήριο προσδιόρισε τους τόκους στο ποσό των 204,53 BGN σύμφωνα με το άρθρο 162 του GPK· ως προς το επιπλέον ποσό (ήτοι 52,75 BGN) των αιτουμένων τόκων συνολικού ποσού 257,28 BGN, η αίτηση κρίθηκε απορριπτέα. Με την ως άνω αιτιολογία, το δικαστήριο απέρριψε εν μέρει την αίτηση που κατέθεσε στις 21 Οκτωβρίου 2020 η Profi Kredit για έκδοση διαταγής πληρωμής, σύμφωνα με το άρθρο 411, παράγραφος 2, σημείο 3, του GPK.
- 5 Το Sofiyski rayonen sad, με την από 9 Νοεμβρίου 2020 διάταξή του, εκδοθείσα κατόπιν συνεδρίασης που διεξήχθη κεκλεισμένων των θυρών την ίδια ημέρα, εκτίμησε ότι ακόμη και υπό το φως του άρθρου 411, παράγραφος 3, του GPK, πληρούνται οι προϋποθέσεις για να γίνει δεκτή κατά τα λοιπά η αίτηση και αποφάνθηκε ότι: Ο οφειλέτης πρέπει να καταβάλει στη δικαιούχο Profi Kredit το ποσό των 1 617,37 BGN επιμεριζόμενο ως εξής: Κεφάλαιο της από 29

Δεκεμβρίου 2017 σύμβασης καταναλωτικής πίστης πλέον νόμιμων τόκων υπερημερίας από τις 21 Οκτωβρίου 2020 μέχρις εξοφλήσεως, τόκοι προσαυξήσεων ποσού 609,90 BGN για τη χρονική περίοδο από 11 Ιουλίου 2019 έως 11 Αυγούστου 2020, αποζημίωση λόγω καθυστέρησης πληρωμής ανερχόμενη στο ύψος των νόμιμων τόκων ποσού 204,53 BGN για την περίοδο από 11 Ιουνίου 2019 έως 19 Οκτωβρίου 2020, καθώς και δικαστική δαπάνη για δικαστικά τέλη ποσό 48,63 BGN και για νομική συμβουλή ποσό 23,30 BGN.

- 6 Κατά της από 9 Νοεμβρίου 2020 διάταξης του SRS, η αιτούσα Profi Kredit προσέφυγε ενώπιον του SGS. Το τελευταίο με διάταξή του εκδοθείσα στις 16 Φεβρουαρίου 2021 αποφάνθηκε ότι το δικαστήριο οφείλει με βάση το άρθρο 411, παράγραφος 2, σημείο 3, του GPK να απορρίψει την αίτηση για έκδοση διαταγής πληρωμής, εάν η αίτηση στηρίζεται σε καταχρηστική ρήτρα σύμβασης συναφθείσας με καταναλωτή ή στο βαθμό που εγείρονται βάσιμες υπόνοιες. Οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας ότι το πρωτοβάθμιο δικαστήριο δεν είχε αρμοδιότητα να ελέγξει την εγκυρότητα συμβατικών ρητρών απορρίφθηκαν από το δευτεροβάθμιο ως αβάσιμες, διότι το δικαστήριο έχει τη δυνατότητα και χωρίς προηγούμενη ένσταση του οφειλέτη να διαπιστώσει αυτεπαγγέλτως αν οι συμβατικές ρήτρες αντίκεινται στον νόμο ή προσβάλλουν τα χρηστά ήθη· η υποχρέωση αυτή επιβάλλεται από τη διάταξη του άρθρου 411, παράγραφος 2, σημείο 2, του GPK. Περαιτέρω επιχειρηματολογία υπέρ αυτής της θέσης παρέχει η νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την οποία τα εθνικά δικαστήρια οφείλουν αυτεπαγγέλτως να διαπιστώνουν τον καταχρηστικό χαρακτήρα συμβατικών ρητρών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 93/13 και να αίρουν τις συνέπειες της καταχρηστικότητας. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο ουσιαστικά έκανε δεκτό ότι στη σύμβαση καταναλωτικής πίστης περιλαμβάνεται καταχρηστική ρήτρα η οποία υποχρεώνει τον καταναλωτή να καταβάλει στον πιστωτικό φορέα αμοιβή για παροχή επιπρόσθετων υπηρεσιών.
- 7 Εν συνεχεία, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο δέχθηκε ότι η προσφυγή είναι βάσιμη κατά το υπόλοιπο μέρος της, δεδομένου ότι το δικαστήριο είναι υποχρεωμένο σύμφωνα με το άρθρο 410 του GPK να εκδώσει τη διαταγή πληρωμής όταν υπάρχουν οι προβλεπόμενες στον GPK προϋποθέσεις [απαρίθμηση των προϋποθέσεων]. Οι εξαιρέσεις, επισημαίνει το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, ρυθμίζονται στο άρθρο 411, παράγραφος 2, σημεία 1 έως 5, του GPK. Ο δε σκοπός της διαδικασίας δεν είναι η διαπίστωση της ίδιας της απαίτησης, αλλά μόνον ο έλεγχος εάν υπάρχει αντιδικία επ' αυτής. Για τον λόγο αυτόν δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του δικαστηρίου ο έλεγχος της ουσιαστικής βασιμότητας της προβαλλόμενης απαίτησης. Το ζήτημα αυτό πρέπει να αποσαφηνίζεται κατά τη διαδικασία εκδίκασης της αγωγής με ευθύνη του πιστωτικού φορέα, σύμφωνα με το άρθρο 422 του GPK, όταν ο οφειλέτης κάνει χρήση του δικαιώματός του να ασκήσει ανακοπή σύμφωνα με το άρθρο 414. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο έκρινε ότι εσφαλμένα το πρωτοβάθμιο δικαστήριο δεν επιδίκασε ένα μέρος της διεκδικούμενης κύριας απαίτησης από τη σύμβαση καταναλωτικής πίστης καθώς και μέρος των τόκων προσαυξήσεων και υπερημερίας, στηριζόμενο στην ακυρότητα της ρήτρας σχετικά με το πακέτο επιπρόσθετων υπηρεσιών και

συμψηφίζοντας τις καταβολές που πραγματοποίησε ο οφειλέτης με απαιτήσεις της αιτούσας δυνάμει του άρθρου 76, παράγραφος 2, του ZZD, διότι με τον τρόπο αυτόν υπερέβη την εξουσία ελέγχου που έχει στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης διαταγής πληρωμής. Στο δικόγραφο της αιτήσεως προσδιορίζονται επαρκώς τόσο η νόμιμη βάση όσο και το ύψος των αξιώσεων για την επιδίκαση κεφαλαίου και τόκων, ακόμη δε και αν δεν πληρούνται κανένα από τα κριτήρια του άρθρου 411, παράγραφος 2, σημεία 1 έως 3, του GPK, υπάρχουν οι προϋποθέσεις για την έκδοση διαταγής πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 410 του GPK. Το δε ζήτημα εάν πράγματι υφίσταται από την πλευρά του οφειλέτη υποχρέωση για την πληρωμή του συνόλου της προβαλλόμενης αξίωσης θα ελεγχθεί κατά την εκδίκαση τυχόν μεταγενέστερης αναγνωριστικής αγωγής σύμφωνα με το άρθρο 422 του GPK. [επανάληψη των ποσών]

- 8 Για τους λόγους αυτούς το SGS επικύρωσε την από 9 Νοεμβρίου 2020 διάταξη του SRS κατά το μέρος που αυτή απέρριψε την αίτηση της Profi Kredit για την επιδίκαση του ποσού των 1 765,61 BGN που αφορούσε τις χρεώσεις για το πακέτο επιπρόσθετων υπηρεσιών. Το SGS μεταρρύθμισε τη διάταξη του SRS ως προς τα υπόλοιπα κεφάλαιά της αποφαινόμενο ως ακολούθως: «Διατάσσεται η έκδοση διαταγής πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 410 του GPK υπέρ της Profi Kredit Bulgaria και εις βάρος του καθού για το ποσό των 417,97 BGN (διαφορά μεταξύ του συνολικά διεκδικούμενου κεφαλαίου από τη σύμβαση της 29ης Δεκεμβρίου 2017 ανερχομένου σε 2035,34 BGN και του ήδη επιδικασθέντος ποσού των 1617,37 BGN), για το ποσό των 550,56 BGN (διαφορά μεταξύ των συνολικά διεκδικούμενων τόκων προσαυξήσεων για την περίοδο από 11 Ιουλίου 2019 έως 11 Αυγούστου 2020 ανερχομένων σε 1160,46 και του ήδη επιδικασθέντος ποσού των 609,90 BGN) και για το ποσό των 52,75 BGN (διαφορά μεταξύ των συνολικά διεκδικούμενων τόκων υπερημερίας για την περίοδο από 12 Απριλίου 2018 έως 19 Οκτωβρίου 2020 ανερχομένων σε 257,28 BGN και του ήδη ποσού των 204,53 BGN για την περίοδο από 11 Ιουνίου 2019 έως 19 Οκτωβρίου 2020), πλέον νομίμων τόκων κεφαλαίου από τις 21 Οκτωβρίου 2020 μέχρι πλήρους εξόφλησης καθώς και πρόσθετα έξοδα ποσού 96,38 BGN για καταβληθέντα δικαστικά τέλη και αμοιβή νομικού παραστάτη». Με την ως άνω μη προσβαλλόμενη διάταξή του, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο ανέπεμψε την υπόθεση στο SRS προκειμένου το τελευταίο να εκδώσει διαταγή πληρωμής κατά το ανωτέρω διατακτικό.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 9 Η αιτούσα ζητεί την έκδοση διαταγής πληρωμής για χρηματική απαίτηση από σύμβαση καταναλωτικής πίστης. Δεδομένου ότι η διαδικασία της αίτησης διαταγής πληρωμής μέχρι την έκδοση αυτής διεξάγεται με συμμετοχή μόνο του επισπεύδοντος, ο οφειλέτης που έχει την ιδιότητα του καταναλωτή δεν έχει διατυπώσει τις απόψεις του. Οι αιτιολογίες στο σκεπτικό των δύο διατάξεων που εκδόθηκαν από τα επιληφθέντα δικαστήρια εκάστου βαθμού δικαιοδοσίας διαφέρουν μεταξύ τους εν μέρει, κατ' αρχάς ως προς την έκταση της προστασίας των καταναλωτών και πιο συγκεκριμένα ως προς τον τρόπο με τον οποίον το

δικαστήριο πρέπει να εκπληρώνει την υποχρέωσή του για άρση και αποτροπή των συνεπειών των καταχρηστικών ρητρών.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της απόφασεως περί παραπομπής

- 10 Από τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα: Πρόκειται για αίτηση έκδοσης διαταγής πληρωμής βάσει του άρθρου 410 του GPK. Σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο η εν λόγω διαδικασία διεξάγεται μονομερώς από τον αιτούντα έως ότου εκδοθεί η διαταγή. Με την υποβληθείσα αίτηση ζητείται η έκδοση διαταγής πληρωμής (διάταξη δικαστηρίου με την οποία διατάσσεται ο καθού οφειλέτης να καταβάλει στον αιτούντα τις δικαστικώς αναγνωρισμένες αξιώσεις) λόγω απαιτήσεων που απορρέουν από σύμβαση καταναλωτικής πίστης. Αμφότερα τα επιληφθέντα δικαστήρια έχουν εκφράσει βάσιμες υπόνοιες ότι μέρος των αξιώσεων της αιτούσας εδράζεται σε καταχρηστικές ρήτρες οι οποίες προσαυξάνουν το ποσό των απαιτήσεων που πηγάζουν από τη σύμβαση δανείου. Σύμφωνα με στοιχεία που προσκόμισε η αιτούσα, ο οφειλέτης (καταναλωτής) έχει προβεί σε καταβολές προς εκπλήρωση, μεταξύ άλλων, υποχρεώσεων που απέρρεαν από τις καταχρηστικές ρήτρες.
- 11 Εάν –όπως έχει γίνει δεκτό από το SGS σε άλλες αποφάσεις– οι πληρωμές βάσει καταχρηστικών ρητρών έπρεπε σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφος 6, του ZPK, να καταλογίζονται σε εκείνα τα τμήματα της σύμβασης πίστωσης (κεφάλαιο και τόκους) τα οποία δεν έχουν ακόμη καταβληθεί, αν δηλαδή έπρεπε να επέρχεται αυτεπαγγέλτως ο συμψηφισμός στην περίπτωση που χαρακτηριστεί ως καταχρηστική η συμβατική ρήτρα βάσει της οποίας ο καταναλωτής προέβη σε καταβολή, δεν θα ήταν απαραίτητη μετά την έκδοση της διαταγής πληρωμής η άσκηση ανακοπής από τον καταναλωτή σύμφωνα με το άρθρο 414 του GPK και η διεξαγωγή ένδικης διαδικασίας κατά την οποία ο τελευταίος δύναται να ασκήσει το δικαίωμα συμψηφισμού της οφειλής του. Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο παραθέτει τα σημεία 1 και 2 από το διατακτικό της απόφασεως του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση C-243/08.
- 12 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι έχει σημασία να εξακριβωθεί εάν το εθνικό δικαστήριο, όταν έχει σχετικές υπόνοιες στο πλαίσιο διαδικασίας που διεξάγεται χωρίς συμμετοχή του καταναλωτή, ελέγχει τον καταχρηστικό χαρακτήρα συμβατικής ρήτρας και, εφόσον διαθέτει τα απαραίτητα προς τούτο νομικά και πραγματικά στοιχεία, **πρέπει να απορρίψει εξ ολοκλήρου** την αίτηση για έκδοση διαταγής πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 410 του GPK ή αν **πρέπει να την απορρίψει εν μέρει** όσον αφορά μόνο τη συγκεκριμένη συμβατική ρήτρα, οπότε και **λαμβάνει αυτεπάγγελα υπόψη τις επιπτώσεις** της καταχρηστικότητας της ρήτρας, όταν έχει λάβει γνώση για καταβολές που έγιναν βάσει αυτής, και εάν το δικαστήριο δεσμεύεται από τη διάταξη ιεραρχικά ανώτερου δικαστηρίου με την οποία, μολονότι αποτιμάται ως καταχρηστική η συμβατική ρήτρα, διατάσσεται η έκδοση διαταγής πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 410 του GPK, χωρίς να λαμβάνεται ουσιαστικά υπόψη ένα μέρος των επιπτώσεων του καταχρηστικού χαρακτήρα της ρήτρας. Το τελευταίο συνδέεται με τη διασφάλιση δικαιώματος

πραγματικής προσφυγής για τους καταναλωτές, δεδομένου ότι το εθνικό δίκαιο επιτρέπει των συμψηφισμό απαιτήσεων μόνον στην περίπτωση άσκησης προσωπικού δικαιώματος και μόνον κατ' εξαίρεση σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφος 6, του ZPK. Για τον λόγο αυτόν: Στην περίπτωση που το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ υποχρεώνει το δικαστήριο, στις διαδικασίες χωρίς συμμετοχή του οφειλέτη, αυτεπαγγέλτως να μην εφαρμόζει συμβατική ρήτρα έναντι καταναλωτή όταν υπάρχουν υπόνοιες καταχρηστικότητας, ωστόσο το τελευταίο δεν υποχρεούται να απορρίψει εξ ολοκλήρου την αίτηση για έκδοση διαταγής πληρωμής αλλά μόνον εν μέρει, οφείλει τότε το δικαστήριο εάν γνωρίζει για πληρωμές που έκανε ο καταναλωτής βάσει καταχρηστικής ρήτρας, να λάβει αυτεπαγγέλτως υπόψη τις επιπτώσεις του καταχρηστικού χαρακτήρα της ρήτρας, δεδομένου ότι με βάση το εθνικό δίκαιο επιτρέπεται η ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 19, παράγραφος 6, του ZPK, σε συνδυασμό με το άρθρο 76, παράγραφος 2, του ZZD, ενώ επίσης οι ως άνω διατάξεις έχουν ήδη εφαρμοστεί σε παρεμφερείς προαναφερθείσες υποθέσεις;

- 13 Είναι κρίσιμη η απόφαση επί της αιτήσεως ερμηνείας, διότι η μέχρι σήμερα νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχει δώσει απαντήσεις στα ερωτήματα που ανακύπτουν εν προκειμένω. Από την υπάρχουσα και μνημονευόμενη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν προκύπτει σαφώς εάν η ερμηνεία που έχει δώσει με τη νομολογία του εφαρμόζεται και στα ερωτήματα που υποβάλλονται με την παρούσα. Για τους λόγους αυτούς το αιτούν δικαστήριο κρίνει ότι είναι αναγκαίο να αναστείλει τη διαδικασία βάσει του άρθρου 267, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ και να ζητήσει από το Δικαστήριο να αποφανθεί επί των ως άνω προδικαστικών ερωτημάτων.